

Scenariusz zajęć

1. Temat zajęć

Zostań Ekobohaterem!

2. Lokalizacja

Klasa przedszkolna

3. Wprowadzenie

Zajęcia dotyczą promowania i kształtowania odpowiednich postaw w zakresie pozbywania się już wytworzonych odpadów poprzez prawidłową segregację „u źródła” oraz odpowiednie postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i problemowymi powstałymi w gospodarstwach domowych.

4. Cele lekcji

Cel ogólny:

Ukazanie dzieciom problemu wytwarzania odpadów komunalnych, skali problemu, zapoznanie z hierarchią postępowania z odpadami oraz właściwymi sposobami postępowania z odpadami powstającymi w gospodarstwach domowych, w tym z odpadami niebezpiecznymi.

Cele szczegółowe:

- Cele poznawcze: dziecko zapoznaje się z danymi dotyczącymi ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w ciągu roku przez statystycznego Polaka oraz zasadami prawidłowej selektywnej zbiórki odpadów
- Cele kształtujące: dziecko nabywa umiejętność prawidłowego segregowania odpadów, wyciągania wniosków
- Cele wychowawcze: dziecko nabywa świadomość konieczności segregowania odpadów w domu, nabiera przyzwyczajenia do prowadzenia selektywnej zbiórki, wyraża chęć dzielenia się wiedzą na temat segregowania odpadów z domownikami i rówieśnikami

5. Czas trwania

45 minut

6. Formy pracy

Zbiorowa oraz indywidualna

7. Metody pracy

„Burza mózgów”, pogadanka

8. Środki dydaktyczne

- prezentacja multimedialna
- różnego rodzaju odpady (np. butelka PET, karton po soku, szklana butelka, słoik, opakowanie po ciastkach, opakowanie po szamponie, stara gazeta, karton po butach, puszka po napoju, puszka po kociej karmie, blister po tabletkach, zużyte baterie, zużyta świetlówka, skorupka jajka, psujący się owoc, skórka od banana)
- pojemniki/worki do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów (żółty – na metal i tworzywa, niebieski – na papier, zielony – na szkło, brązowy – na bioodpady, czarny/szary – na pozostałości po segregowaniu)
- zgniatarka do butelek PET/puszek (opcjonalnie), a jeśli tak, to odpowiednią do liczby dzieci ilość butelek PET
- kolorowe karteczki (opcjonalnie – w zał.)
- karta pracy

9. Przebieg lekcji

Faza przygotowawcza:

Zadanie domowe z poprzedniego dnia – każde dziecko przynosi wybrany przez siebie odpad. Dzieci siadają na podłodze w kręgu (jeśli chodzi o dzieci przedszkolne) lub w ławkach (dzieci szkolne), każde trzyma przyniesiony przez siebie odpad. Nauczyciel rozkłada na środku różnorodne odpady, przyniesione przez siebie. Następnie wprowadza „burzę mózgów”: dzieci wymieniają odpady, które wyrzuca się codziennie do kosza. Nauczyciel może włączyć prezentację i zatrzymać się przez chwilę na drugim slajdzie. Warto doprowadzić do ożywionej dyskusji na temat dzikich wysypisk śmieci i ilości odpadów, jakie w ogóle znajdujemy wokół siebie. Nauczyciel prosi, by dzieci dołożyły przyniesione przez siebie odpady do stosu odpadów już wyłożonych przez nauczyciela. Widać, jak dużo jest tych odpadów, można sprawdzić, którego rodzaju odpadów jest najwięcej.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel puszcza dalej prezentację, wskazując, że to od każdego z nas zależy, jak będzie wyglądało nasze otoczenie (slajd 3). W kolejnych slajdach tłumaczy, czym są odpady (4) oraz ile wytwarza się ich w Polsce (5-6). Jest ich bardzo dużo, obrazowo przedstawia to też slajd 7. W dalszej kolejności nauczyciel uświadamia dzieci, jaka jest właściwa hierarchia sposobów postępowania z odpadami (8), z jednoczesnym wskazaniem, że lekcja będzie skupiała się głównie na trzecim jej aspekcie, czyli odzyskiwaniu odpadów i ich recyklingu.
2. Przy omawianiu slajdu 9. warto wskazać dzieciom, że „życie” odpadów tak naprawdę rozpoczyna się dopiero po ich wrzuceniu do odpowiedniego pojemnika. Jeśli w mieście jest dobrze prowadzona gospodarka odpadami, to taki odpad przejdzie wiele etapów, a potem znów – w postaci przydatnego produktu, wróci na sklepowe półki, a potem do naszego domu. To cykl „życia” odpadów.
3. Przy omawianiu slajdu 10. należy podkreślić, że w Polsce istnieje obowiązek prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów – w każdej miejscowości są takie same kolory pojemników przeznaczonych do segregacji.
4. Przy kolejnych slajdach nauczyciel omawia, jak wygląda prawidłowa selektywna zbiórka odpadów w podziale na konkretne pojemniki (11-16). Przy slajdzie 11. warto wykorzystać zgniatarkę do butelek PET/puszek – chętni mogą spróbować swoich sił, zgniatając na forum takie odpady (przy wykorzystaniu butelek PET przyniesionych przez nauczyciela).
5. Slajdy 17-19 poświęcono postępowaniu z odpadami niebezpiecznymi oraz problemowymi, które powstają w naszych domach, i odpowiednim ich zagospodarowaniu w PSZOK-u.
6. Slajd 20. zwraca uwagę na problem spalania odpadów w domowych piecach. Nie tylko jest to zabronione prawem, ale również bardzo szkodzi zdrowiu.
7. Kolejne slajdy (21-22) to ciekawostki związane z recyklingiem odpadów.
8. W slajdach 23 i 24 nauczyciel zachęca uczniów do bycia ekobohaterami, do promowania selektywnej zbiórki odpadów w swoich domach i wśród rówieśników.
9. Rozpoczyna się część warsztatowa. Nauczyciel puszcza slajdy z części warsztatowej, a dzieci chóralnie odpowiadają, do którego pojemnika (PSZOK) należy wrzucić odpad pokazany na slajdzie. Opcjonalnie wśród starszych dzieci można rozdać każdemu komplet kolorowych karteczek (załącznik) i dzieci wskazują poprawną odpowiedź przy pomocy właściwej kartki, odpowiadającej kolorystycznie barwom pojemników (czerwona kartka = PSZOK).
10. Dzieci przedszkolne siadają przy stolikach, na których są rozłożone kredki. Nauczyciel rozdaje im karty pracy do wykonania – każde dziecko otrzymuje 1 kartę. Starsze dzieci (szkolne) również otrzymują karty pracy do wykonania (jedną na każdego ucznia lub jedną na ławkę).

Faza podsumowująca:

1. Wspólne sprawdzanie poprawności wykonania kart pracy.
2. Na koniec nauczyciel zadaje kilka pytań, które utrwalają zdobytą podczas zajęć wiedzę. Przykładowo: jakie znasz kolory pojemników do segregacji odpadów? Do jakiego pojemnika wyrzucamy kartonik po mleku? Co zrobić z odpadami niebezpiecznymi?
3. Nauczyciel może też zachęcić dzieci do obserwacji, by sprawdziły, ile i jakiego rodzaju odpadów wytwarza się w ich domach najczęściej.
4. Kolorowe prace dzieci są wywieszone na eksponowanym miejscu w sali.